mo et libenter: si non agnosce-
mus. In huiusmodi itaque quem in-
euitabilibus et negligencia cul-
pabilis est: et timor inmoderatus.
Hic est quod in oracione quam ipse in-
stituit cottidie pro peccatis illis
voluit nos orare. Sic enim de
concupiscencia diximus quod licet
dampnacionem abstulerit: quia
iuxta apostolum nulla dampnacio
est hiis qui sunt in christo ihesu: tamen
ad humiliandos nos ipsam
ad huc patitur viuere in no-
bis. et grauiter affligere nos
vt senciamus quod nobis gracia pre-
stet: et semper ad illius auxilium
recurramus. Sic et de minori-
bus istis peccatis pia dispensacio-
ne nobiscum agit: ut non peni-
tus auferantur. Sed in illis e-
rudiat nos deus: ut cum mi-
nima cauere non possumus. co-
gnoscamus quod nec nostris viribus ma-
iora superemus. et semper timora-
ti et omnino solliciti simus. quo-
modo eius graciam non amittamus:
quam nobis tam in[illegible] ne-
cessariam esse sentimus.

Sermo beati bernardi in vigi-
lia beati andree apostoli.

Sanctorum festa precipua pa-
trum sanxit auctoritas
deuocius preueniendas
ieiuniis. Utiliter plane et non ab-
sque sapiencia nobis si fuerit qui
aduertat. Multa siquidem cottidi-
e peccata contrahimus et in multis
offendimus omnes. non tamen om-
nino est celebrandas suscipere festi-
uitates sacras maxime que
eas que maiores sunt. nisi prius
abstinencie purificacione pre-
missa: quo et digniores et ca-
paciores inueniamur spiritual- (spiritualium)
ium gaudiorum. Sic enim iustus in
principio sermonis accusa-
tor est sui. non nisi a propria reprehen-
sione laudes incipit alienas.
Quod si eciam iustus trepidat.
sollicitus peruenire eum qui
ipsas quoque paciens est iusticias
iudicare: quid agimus nos
quorum non interim iudicata
fuerint et tecta peccata. timen- (peccata)
dum est ne forte manifesta in-
ueniantur precedencia ad iu-
dicium. Si nec iustus sine mo-
lestia et verecundia quadam ad
sanctorum presumit accedere laudes.
quanto magis peccator in an-

ore n̄ ē speciosa laus. time
at semꝑ necesse ē voce illā.
quare tu enarras iusticias
meas. Sume illā audite. quo
mō huc intrasti n̄ habens
vestē nupcialē. Beati illi
qui stolam suā dico autē
glām ↄsciēcie sollicitī sunt
omī tempore ↄseruare in
maculatā semꝑ splendidā
exibere. Sꝫ qꝛ pauci sūt qui
sic omī custodia seruet cor
suū. pauciores autē si tn̄ l'
pauciores. qui in omī ser
mone ↄseruēt illud: necessa
se est frequēti abstinētia.
lacrimas diluere subintrātes
ꝑ presertim cū precipua quelibꝫ
sollepnitas aduenerit ce
lebranda. Non in tantū ꝑpa
racio ē ad primā celebri
tatē obseruacio ꝑmissa ie
iunij: est ꝫ annunciacio quedā
euidencior ꝗ̄ prima. Discimꝰ
ex hꝫ ipo q̄ iā vera sit pia
festiuitatis eterne. Modo ē
enī ex ieiuniis solepnia ꝑ
uenimꝰ: ꝗ ex ꝑ multas tribu
laciones oportet nos intro
ire in regnū dei. Indignus

est pre sollepniū leticia e:ꝗ sta
tutā vigilie abstinēciā n̄
obseruat. Plane incꝗ si te
mūis affligere aīām tuā
ī vigilia indignꝰ eris cō
seris refecc̄ꝫ exultacione
festiua. Est aūt vniuersū
presentis penitēcie tempus
vigilia quedā sollepnita
tis magne ꝫ eterni sabbati que
prestolamur. Hec tansaberis
vigiliā longiorē sic eternitatē
festiuitatis attendas. Licet
enī habere ꝑparacionē sollēt
sollempnia diurna diuturna
illa cū eterna sit: n̄ exigit tn̄
eterna. Ex quo nos sapi
ens cū dicit illiꝰ memoria feli
citatis. Hec enī nomine
sepius. ꝫ fere dignus nomi
natur illa festiuitas. Redeūdo
nob ad id ꝗ ꝑ manibꝰ ē. Ho
dierni itaqꝫ ieiunij et eiusqꝫ
prestolamur sollēpnitatis ce
lebrate causa ē passio bti an
dree apli. Dignū est enī ex
sicut eo pendere n̄ possimus
ut cū eo vl' ieiunemꝰ. Nam
ꝫ ipsū cū biduo penderet in
cruce ꝫ ieiunasse ꝗs dubitet.

Inueniamur gloriosi in exiguo co
mmunicantes passionum ex ani
mo simul affixi patibulo: si
mul afflicti ieiunio: ut mise
rante deo etiam corone partici
pes simus. et in presenti quoque spi
ritualium socij gaudiorum. Quo
modo enim non exultemus in memoria
triumphi eius quem et in ipsa sui
presentia supplicij tam vehe
menter nouimus exultasse.
Aut non erit leta festiuitas
ubi et crux ipsa plena est gau
dio. Quapropter et festiuum sole
mus nominare et letum est et
crux a cruciatu utique dicitur
aut certe cruciatus in cruce
Quanta putas exultatione
vniuerse terre celebrandum tante
nouitatis miraculum. tam insig
nificum opus diuine virtutis.
Andreas homo erat similis
nobis: et tamen vehementi ardore.
ipsius crucis sitiebat homo. tam
inaudito a seculis gaudio tri
pudiabat. cum paratum sibi cru
cis patibulum conspexisset. O cr
ux diu desiderata. et iam con
cupiscenti animo preparata. Se
curus et gaudens venio ad
te: ita et tu exultans susci
pias me. Videtis quando se
capit pre magnitudine gau
dij. Ita incipit ut et tu ex
ultans. ergo ne tanta est ex
ultatio ut exultet et ipsa cr
ucem leuem esse quod habeat si totum
letitie sit. Aut quis unquam con
tra consuetudinem super ratio
nem ultra naturam crucifixum
exultare quod cruce. Illi sen
sum letitie natura negauit:
sed hic preualet gaudium o
mne exterminat. ingerit et do
lorem. Amator tuus erat sem
per sicut desiderauit amplecti
te. Ignis ignis vibrans est non
lingua loquens. et si lingua
certe ignea est. Carbones sunt
illius quem de excelso xps mi
serat in ossibus eius. Atque utinam
consolatorii nobis sint et sumite
spes et exurentes quicquid in nobis
est carnalis affectionis. Qua
les non scintille sunt iste: tam
a quanto interiori incendio
erumpat. Plane hic audiens
granum sinapis est fides tua quam
tam in superiori non teri cepit. ce
pit ex se proferre feruorem. Ad

si paulo amplius tereret. Cum sermo
re illum animus. quos verba illa sus
tinere post auditus. Dum enim mi
nus minaretur egeas: ad huc granum
minimum sinapis despicabile videba
tur. Deus inquit me misit ad is
tam provinciam in qua non parvum populum
acquisivi. Accedat dominica
cionis pusillum longe iam a
crucis sapiet constancius et lo
quetur. Terrendum cum putaret ege
as crucis supplicium in multis
non est ita. Accendit magis in
verbo hoc. et libere clamat. E
go si patibulum crucis expave
rem. crucis gloriam non predica
rem. Ut ubi parari sibi lignum
intuitus est ex hoc iam plane
totus ignescens applaudebat
et blandiebatur illi amate sue
officiosissime salutabat: de
votissime suscipiebat mag
nifice attollebat causam et in
ipsius preconio gloriabatur clamans
magis affectione quam voce.
Salve crux preciosa que deco
rem et pulchritudinem de membris
dominicis accepisti. Salve crux
que in corpore christi dedicata es
et ex membris eius tamquam marga

ritis ornata. Merito princi
crucis amatorem venerantur qui
cumque sunt servi crucis: sed ab
hiis ampliorem iure devocio
nem exigit qui specialius pro
fuerit tollere crucem suam. Nob
hoc et de vobis dico fratres qui sur
da aure audistis illam evange
licam tubam. qui non baiulat cruce
suam et sequitur me: non potest
meus esse discipulus. Pati ergo
de tota animi diligencia hu
ic adhibere solempnitati: et
corde magno celebrare eam. que
magis omnino consolacionis
parit et exhortacionis? the
saurus nobis repositus est in ea
si fuerit qui fodiat et scrutetur.

Sermo in die sancti Andree apostoli

Celebrantes
hodie gloriosum
beati Andree tri
umphum in ubi
gne qui procede
bat de ore eius
exultavimus et delectati sumus
Nec enim locus poterat esse tristi
cie. ubi tam vehementer letabatur
ipse. Nemo ex vobis compassus
est sic pacienti: nemo ausus esset